

Kutseühinguline ajakiri

Riigiteenijate häälekandja

Tellimise hind:

Aastas postiga . . . Kr. 1.—
 Poolaastas „ 0,50

Ilmub 1–2 korda kuus

Tellimisi võetakse vastu igas raudteejaamas, riigi- ja omavalitsusteenijate organisatsioonides ja kõigis postkontorites ja lehe talituses.
 Toimetus ja talitus: Tallinna, Kopli tän. 7-a Telef. — Balti keskjaam 3-57

Kuulutuste hinnad:

10 senti m/m., veeru laiuses.
 Tekstis 60 prots. kallim.

Eesti raudteelaste Reskühingu väljaanne.

Nr. 3

31. märtsil 1934 a.

XI aastakäik

Riigiteenijate kõlbline tasapind hindamisel.

Ametniku kohuseks on maksvat korda kaitsta kõige oma jõuga.

Kogu riigis on jälle kord maksma pandud kaitseisukord, on ametisse seatud kaitseväge ülemjuhataja, viimase poolt suletud suur poliitiline erakond, terve rida ajalehti; on keelatud igasugused poliitilise iseloomuga koosolekud, on lükatud edasi nii riigivanema kui ka riigikogu valimised, ka riigikogu senine koosseis on määramata ajaks laiali läinud ja oodata on veelgi uusi poliitiliselt väga kaaluvaid korraldusi. Mis on siis kõige selle põhjuseks? Nagu hra riigivanema poolt riigikogule antud seletusist näha, ei midagi vähemat, kui kartus, et senise olukorra edasikestmine riigi kodusõjani, vägivaldsete võimuhaaramise katseteni oleks võinud viia. Kui kaugele asjaolud selles suunas juba arenenud olid, pole avalikkusele praegu veel teada, kuid loodetavasti ei kesta kaua, kui siingi lähemad selgitused antakse.

Kuna ka suur protsent riigiteenijaid suletud vabadussõjalaste liikumisest osa võttis, siis loomulikult ei saanud valitsuse vastuataak neidki riivamata jätta. Enne oma laialimineku võttis riigikogu vastu Kaitseisukorra seaduse muutmise seaduse, mis annab kaitseväge ülemjuhatajale õiguse vallandada teenistusest riigiametnikke rahu ajal kaitseisukorra piirides. Põhjendades riigikogu ees vajadust sellise seaduse andmiseks ütles hra riigivanem: „... meie riigiaparaat vajab puhastamist. Sellest ei pääse mööda. Inimestel, kes jooksevad iga tuule järele, kellele riik ei ole muud, kui üks igapäevase leiva teenimise koht, kellel ei ole

mingisugust patriotismi, kes ei tunne, et ametnikud on riigis olemas selleks, et maksvat korda kaitsta kõige oma jõuga, ei tohiks olla paika meie ametkonnas.“

Oma häbiks peame tunnustama, et need hra riigivanema rasked etteheited tõesti õigustatud ja põhjendatud on. Viimase aja sündmused on tõendanud, et paljud meie, riigiteenijate, seast unustanud olid ametivande, milles nad töötuse andsid ustavaks jääda Eesti demokraatlikule vabariigile ja tema seaduslikule valitsusele, unustanud olid oma kui riigiteenija kohustuse riigi huvide kaitsmiseks, kõigi kodanike ühtlaseks kohtlemiseks. Kõige selle asemel olid nad end rakendanud nüüd suletud vabadussõjalaste era-

konna teenistusse, olid truudust vandunud sellele ja silmnähtavalt ka eelistasid viimasele antud vannet riigile antud töötuse ees.

On endastmõistetav, et niisugune olukord üheski riigis ega ühegi riigikorra juures lubatav ei saa olla. Ükski riik ei saa püsida, kui temal, tema etteotsa seatud valitsusel pole käsutada ustav ja riigitruu ametnikkond. Sellepärast kõik riiklikult mõtlevad riigiteenijad võivad kavatsatud puhastust ainult tervitada, nii valusasti kui see mõnda nende ametivenda tabada võikski. See puhastus on saanud paratamatuks ja mida varem see sünnib, seda vähem valu- ja ohvririkkaks see kindlasti ka kujuneb. Seda enam, et hra riigivanema tõendusel „valitsus ei taha vaadelda ametniku erakonnameelsust ega muud, vaid seda, kuidas ta ennast on avaldanud kui riigiametnik. Ühelgi tõsisel riigiametnikul, kes oma kohuse vastu ei ole eksinud, kes ei ole unustanud vannet, mille on annud astumisel riigiametisse, ei ole tarvis karta valitsuse õigust

Rõõmsaid kevadpühi

lugupeetavaile kaastöölisile ja lugejaskonnale

soovib

„Side“ toimetus ja talitus

vabastada ametnikke ilma motiivide ette-
toomiseta.“ Samasugust arvamist on aval-
danud ka kaitsevõgede ülemjuhataja. Ja
me tahame uskuda, et see nii ka sünnib,
kuigi me teame, et nii mõnigi ülemus
suurima rõõmuga püüaks kasutada selle
erakorralise seadusega antud võimalust
vaikselt vabaneda mõnestki kõige riigi-
truumast ametnikust, kes talle kuidagi
ebamugavaks muutunud, nagu näit. kut-
seorganisatsioonide tegelased jne. Usume,
et valitsusel õnnestub selliste nähete esi-
nemist ära hoida.

Riigiteenijail on põhjust pooldada ka-
vatsetud puhastust, aga mitte ükski kui
riiklikult mõtleval kodanikel, vaid ka
kui riigiteenijail. Sest need meie hulgast,
kes on unustanud oma kohustused, ei eksi
ükski riigi vastu, vaid teevad suurt kahju
ka tervele riigiteenijate korporatsioonile.
Nende käitumine on põhjuseks, et üksikute
poliitiliste rühmituste poolt riigiteeni-
jate vastu niigi üleskihatatud rahva
meeleolu viimasel ajal veel rohkem riigi-
teenijate-vaenuliseks muutus. Sellisel
rahva meeolul on alati rasked tagajär-
jed, mida hiljem kerge pole parandada.
Pole ju kellelegi saladuseks, et Riigiteeni-
nistuse seaduse kurikuulus § 42 on 1924.
a. 1. detsembril sündmuse ja selle eel käi-
nud käärimeste otsekoheseks tagajärjeks,
samuti nagu on õpetajate teenistusseaduse
vastav paragrahv suuresti põhjustatud
mõningate politiseerivate õpetajate tege-
vusest ja nagu on äsja vastuvõetud dra-
kooniline Distsiplinaarseadustik praeguse
rahva hulgas valitseva riigiteenijate-vaenu-
lise meeolul otsekohene kajastus. Kui-
das need seadused aga mõjuvad riigiteeni-
jate õiguslikule seisukorrale, seda pole
meil vist enam vaja hakata tõendama.
Sellepärast on riigiteenijaskonna enese
otsekohestes huvides, et temast eemalda-
takse need elemendid, kes ei suuda aru
saada riigiteenija kõrgetest ülesannetest
ja kohustustest.

Pooldades nii ametnikkonna puhasta-
mist moraalselt mitte küllalt kvalifitseer-
itud elementidest, ei usu me siiski, et sel
aktsioonil püsivad tagajärgi saaks olla,
kui ei kõrvaldata neid põhjusi, mis praeguse
olukorra tekitanud. Jäävad viimas-
sed püsima, lööb varem või hiljem ikkagi
uuesti leegitsema see rahulolematuse tu-
luke, mille tagajärjeks praegune olukord.

Vabadussõjalaste liikumist on nimeta-
tud vaevatute ja koormatute liikumiseks.
Kahtlemata on selles üteldes osa tött. Ja
kui nüüd suured hulgad riigiteenijaid end
on lasknud sellest liikumisest kaasa tõm-
mata, siis tohiks olla selge, et neilgi pea-
vad olema omad vaevad ja koormad, mis
neid sinna on tõuganud.

Käesoleva kirjutise ülesandeks pole
üksikasjaliselt neid põhjusi analüüsima
hakata; tahaksime vaid mõnele tähtsa-
male neist tähelepanu juhtida. Jälgides
asutusi, kus vabadussõjalusi endale kõige
rohkem poolehoidjaid leidis, torkab peagi
silma, et see pooldajate hulk igalpool
sugugi ühtlane pole. Samal ajal, kui mõ-
nes asutuses väga suur protsent riigiteeni-
jaid kas avalikult või osalt ka varjatult
vabadussõjalasi pooldas, teistes asutustes
leidisid ainult mõned üksikud nende
jüngrid. Ajakirjanduses kui ka riigiko-
gus on näiteks korduvalt tähelepanu ju-
hitud sellele, et vabadussõjalusi väga levi-
nud on põllutöömisteeriumis.

Meie teame aga ka, et kui kõik riigi-
teenijad Eestis on „tuule peal“, siis põl-
lutöömisteeriumis on nad otse tuulte-
keerises. Vähe sellest, et nimetatud asu-
tuses paratamata teatud kokkutõmbami-
sed teha tulid ja edaspidigi tulevad, mis
inimestele praeguses tööpuuduse ajajär-
gus rasketeks saatuselöökideks kujunevad,

on kõike seda seal tehtud viisil, mis need
löögid kümmekorda raskemaks teevad.
Meil on „Side“ veergudel juhust olnud
küllalt tuua sellekohaseid näiteid, nii et
nende uuesti ülessoojendamine asjata olla
tohiks. Kuid kui tahetakse nõuda riigiteeni-
jaskonnalt patriotismi, teatud juhtudel
eneseohverdustki, siis ei tohi ka unustada,
et riigiteenijad omapooltki on õigustatud
ootama kohtlemist, mis neid ei muuda
tolmukübemeks, mida iga ülemuse heaks-
arvamise tuleke kuhu soovib hõljutada
võib. Kindel on, et niikaua, kui püsib
senine riigiteenijate kindlusetu seisukord,
nii kaua viimased ka sunnitud on endale
tuge otsima. Ja kui nad sealjuures siis
satuvad vastutustundeta demagoogide õn-
ge, siis kuigi me seda heaks kiita ei saa,
inimlikult mõistetav ja arusaadav peaks
see siiski olema.

Riigiteenijate sattumine vabadussõja-
laste leeri pole siiski põhjustatud ainuüksi
kindlusetunde puudusest. Pea samasugu-
sel määral on seda põhjustanud üks teine
nähe, millele avalikkuses seni kahjuks
liialt vähe tähelepanu on omistatud. See
on nimelt favoritism ja sellega kaasas-
käivad nähted.

Meie oludes, meie riigiteenijate ja
ametkohtade väikese arvu juures on riigiteeni-
stuses edaspääsemise võimalused
isegi õige piiratud. Inimesed, ka kõige
tublimad on sunnitud aastaid, kümme-
kond aastat ja veelgi rohkem ühele ja sa-
male kohale jääma juba sel lihtsal põh-
jusel, et nende võimetele ja teenetele vastava-
maid kohti lihtsalt ei vabane, sest ka
viimastel istuvad inimesed, kes pikisilmi
ootavad avansseerimist, selle ka igati ära
teeninud, kuid seda ei saa jällegi vakant-
side puudusel. Nagu tähendatud, juba
see asjaolu ükski on põhjuseks rahulole-
matusele. See rahulolematuse kasvab aga
suuresti, kui niisugustes oludes mõne
kõrgema, parema koha vabanemisel ja
uuesti täitmisel ei talitata küllalt õiglas-
selt ja erapooletult. Ja ometi meil, kuigi
mitte alati, siis ikkagi väga tihti just nii
talitatakse. Igale vähegi paremale ko-
hale tekib peagi mõni onupoeg või tütar,
korporaatioonikaaslane, poliitiline mõtte-
osaline jne. jne., arvestamata nende võim-
eid ja vastavust antud kohale, kui ka
seda, kas ametkonnas ei leidunud isikuid,
kes õigustatud oleksid olnud esimeses jär-
jekorras avansseerimist saama. Riigitee-

nistus pole kunagi ega kuskil suutnud ini-
mesi avaldada oma palkadega; need on
ikka madalamad, kui eramajanduses, eriti
just keskmistel ametastmetel. Seda puu-
dust on tasakaalustada püütud teenistuse
kindlusega ja enam-vähem kindla edasi-
jõudmise võimalusega neile, kes oma
ülesannetega rahuldavalt valmis saavad,
ning vanadus- ja õnnetusjuhtudeks kind-
lustamisega pensioni näol. Nagu nägime,
teenistuse kindlus jätab mõnes ametkon-
nas soovida, puudub ka enamasti teenis-
tuses edasisaamise võimalus, ning esime-
sest kahest olenevalt pole väljavaated ka
kolmandale tegurile kuigi roosilised.
Arvame siia juure veel riigiteenijail vii-
maseil aastail palgavähenduste kaudu nõu-
tud ohvrid, siis peaks praegune rahulole-
matuse inimlikult väga arusaadav olema.

Muidugi ei taha me sellega tõendada,
et eelpooltähendatud asjaolud oleksid
ainukesed põhjused, mis riigiteenijaid
sundisid vabadussõjalaste kilda asuma.
Ei, kahtlemata mõjusid sellele kaasa ühelt-
poolt vabadussõjalaste püstitatud ideeli-
sed loosungid, nagu erakondadevahelise
tülitemise ja „lehmakauplemise“ kaota-
mise lubadus jne., teiselt poolt aga ka
vabadussõjalaste poolt tarvitatud hirmu-
tamised, terror. Viimane sundis nii mõ-
negi araverelise kaasa minema, kuigi ta
oma südames ehk teisiti mõtles. Hirm
igapäevase leiva eest on inimesi sundinud
suuremaidki rumalusi korda saatma! Eriti
kui see terror nii mõnegi kõrgema üle-
muse vaikival nõusolekul või koguni hea-
tahtlikul soodustusel sündis.

Nagu me juba eelpool tähendasime, ei
taha me sellega sugugi õigustada nende
kaasteenijate tegevust, kes oma kohustu-
sest unustasid. Ei, kuid see teeb need
eksimused meile arusaadavaks ja ühtlasi
ka tõendab seda, et seni kui pole kõrval-
datud need põhjused, mis praeguse rahul-
olematuse on tekitanud, ei anna ka min-
gisugused puhastused püsivaid tagajärgi.
Just nagu kõrge palaviku kunstlik maha-
surumine ei tähenda veel tervenemist,
vaid paremal juhul vaid võib soodustada
tervenemise protsessi, mis siiski saabub
vaid haiguse põhjuste eemaldamisega,
nii ka praegune kavatatud riigiaparaadi
puhastamine võib püsivaid tagajärgi anda
vaid siis, kui temaga kaasas käib rahul-
olematuse põhjuste kõrvaldamine.

Demokraat.

Distsiplinaarvõim jääb täielikult ülemustele.

Distsiplinaarseadustik läheneb lõpp-
vastuvõtmisele. Enne oma laialiminekut
märtsis riigikogu jõudis tema nii kaugele
läbi arutada, et järele on jäänud vaid
lõpivaatamine redaktsioonikomisjonis ja
lõpphääletus. Sisuliselt võib seega lugeda
distsiplinaarõiguse reformi, mis algas ka-
heksa aastat tagasi, lõpetatuks, kui refor-
miks üldse võib lugeda tagurpidiminekut
teatud alal. Ja seda teeb nimetatud seadus-
tik. Pea kõik riigiteenijate kutseorganisat-
sioonide katsed esitatud kavade paranda-
miseks ei andnud märgatavaid tagajärgi.
Saavutati vaid mõningaid vähemaid tule-
musi, peaprobleemides aga ei õnnestunud
pea midagi saavutada. Osalt tuleb seda
muidugi seletada praegu valitseva riigiteeni-
jatevaenulise meeoluga nii rahva hul-
gas kui ka poliitiliselt mõõduandvais ring-
kondades, osalt aga ka meil üldiselt vali-
itseva väärarusaamisega riigiteenijaskonna
seisukohast demokraatliku riigi organ-
nismis.

Meil on kavatsus lähemais „Side“
numbreis anda üksikasjalikum käsitlus
vastuvõetud seadustikust. Alamaal puudu-
tame vaid mõningaid riigikogu poolt teht-
tud muudatusi valitsuse ettepanekus.

1. Tähtsamaks riigikogu poolt ette-
võetud muudatuseks on karistuste redeli
ümberkorraldamine. Valitsuse ettepane-
kus olid ette nähtud järgmised karistu-
sed: 1) noomitus; 2) vali noomitus; 3)
rahaträhv 1—100 kr., igatahes mitte üle
süüdlase poole kuu rahapalga; 4) ala-
male teenistuskohale paigutamise ja 5)
teenistuskohalt tagandamine, millise ka-
ristusega võidi veel ühendada keeldu pi-
dada kuni ühe aasta kestel teist samasu-
gust või kõrgemat teenistuskohata.

Riigikogu poolt vastuvõetud karistu-
redel on järgmine: 1) märkus, mis tee-
nistuskirja kandmisele ei kuulu; 2) noo-
mitus; kuulub teenistuskirja kandmisele,
nagu kõik järgnevadki karistused; 3) ra-
haträhv 1. kroon. kuni süüdlase veerand
kuu rahapalgani, nii siis märksa kergem

kui valitsuse ettepanekus; 4) ümberpaigutamine teisel asuvale teenistuskohale; 5) alamale teenistuskohale paigutamine ja 6) teenistuskohalt tagandamine. Valitsuse ettepanekus ettenähtud lisakaristus teise samasuguse või kõrgema teenistuskoha pidamise keelu näol on välja jäetud.

Teisel asuvale teenistuskohale paigutamine on seletuskirja järgi mõeldud selleks, et võimaldada isoleerida süüdlas halvadest sõpradest ja peab sündima samas palgaastmes.

Alamale teenistuskohale paigutamise karistuse juures pole määratud, kui suur on senise ja uue teenistuskoha palgaastmete vahe ülemmäär.

Kuiigi teiselasuvale teenistuskohale paigutamise karistus on seadustikku võetud Keskliidu ettepanekul, ei saa seda eriti õnnestunuks tunnustada, kuna ta igalpool kohaldatav pole, eriti väiksemis ametkondades, omavalitsustes jne.

Veel vähem vastuvõetav on aga alamale teenistuskohale paigutamine karistusena. Nagu juba eelpool tähendatud, pole ära määratud alamale paigutamise ülemmäär, see võib olla üks, kaks, kolm, või ka veel rohkem palgaastet. Teiseks pole kindlaks määratud selle karistuse kestuse ülemmäär (samuti mitte ka alammäär) ajaliselt: karistatu võib sellele alamale palgaastmele jääda. Siin võib koguni tekkida küsimus, kas teda sellelt palgaastmelt kõrgemale viia üldse on võimalik muidu kui armuandmise korras, sest § 43. järgi distsiplinaarkorras määratud karistusi võidakse kergendada või nende kandmisest vabastada ainult armuandmise korras! Teiseks pole ka see karistus igalpool ja igal juhul kohaldatav, sellepärast tuleb tõsiselt kartata, et tema asemel kus vähegi võimalik püütakse määrata järgmist karistust — teenistuskohalt tagandamist.

Meile näib, et Keskliit suure eksisammu tegi, kui ta selle karistuse vastu ei vaieldud ja et hoopis otstarbekohasem oleks olnud selle asemel karistusena palgast mahaarvamine (teenistustasu vähenemine) teatud protsendi võrra ja kuni teatud aja ülemmäärani.

Kuiigi seega riigikogu poolt karistusredelis õige märgatavad muudatused tehtud, ei saa ütelda, et need seadustikku suuresti riigiteenijate kasuks muutnud oleksid.

Muud üldosas tehtud muudatused on redaktsioonilise iseloomuga.

2. Seoses karistusredeli ümberkorraldamisega on muudetud ka terve II peatükk sanktsioonide osas. Riigiteenijate kasuks siin märgatavaid muudatusi tehtud pole, kui mitte arvutada vist küll väga harva esineda võivat juhtu, kus keegi mõjuva põhjuseta üle kahe nädala teenistusest puudub. Valitsuse ettepanekus oli sel puhul sanktsiooniks ette nähtud ainult teenistuskohalt tagandamine, riigikogu on aga sellele lisanud veel võimaluse leppida ka alamale teenistuskohale paigutamiseks.

Tunduva muudatuse riigiteenijate kasuks on riigikogu teinud aga sellega, et ta seadustikust on kustutanud valitsuse ettepaneku § 30-da, mis õiguse andis karistada ka niisuguste teenistuskohuste või nende täitmise korra rikkumise või täitmata jätmise eest, mis pole ette nähtud ei Kriminaal- ega ka Distiplinaarseadustikus.

3. Distiplinaarvõimu konstruktsiooni küsimuses on riigikogu jäänud valitsuse ettepaneku juure, tehes vaid mõned redaktsioonilised ja viimaseaja seadusandlustest tingitud vähemad muudatused. Kõik riigiteenijate ettepanekud, mille sihiks oli

vähemalt raskemate karistuste määramine anda erapooletu kolleegiumi kätte, on jäetud tähelepanemata. Samuti on jäetud tähelepanemata ka ettepanekud protsessuaalnorme täiendamiseks ja muutmiseks. Endiselt on maksma jäetud „kodusel viisil“ karistuse määramise võimalus; ehkki üldkomisjon oma seletuskirjas rõhutab, et ametastustes ei või „kodusel viisil“ asju ajada, pole ta seadustikus midagi ette võtnud sellise võimaluse parandamiseks. Vähemad muudatusi on tehtud vaid tähtaegades. Nii on süüdistatavale seletuse andmiseks määratavat tähtaega pikendatud valitsuse ettepanekus ettenähtud 1—7 päeva asemel 3—14 päevani; esimeses astmes otsustanud ülemuse otsusele edasikaebamise tähtaega 3 päevalt 7 päevale, ning kassatsioonikaebuse esitamise tähtaega 7 päevalt 14 päevale. Kustutatud on ka nõue, et distiplinaar-asjade arutamine riigikohtus ainult kinnisel koosolekul toimuda võib.

Distiplinaar-asjade uuendamise võimalust pole ka seadustikus ette nähtud, kuiigi üldkomisjon kord otsustas, et sellekohane eeskiri seadustikku võtta tuleb.

Nagu seletuskirjast näha, on selle eeskirja koostamine komisjonis tekitanud raskusi ja sellepärast on ta siis ka seadustikust välja jäetud, eeldusel, et kui tekib selleks tarvidus, võib seadustik ka hiljem vastava eeskirjaga täiendada!

Maksma hakkab seadustik uue Kriminaalseadustikuga ühel ajal.

Seadustik tema praegusel kujul on suurelt osalt ainult raam, millele sisu peab andma tulevik, praktika. Eriti tuleb seda tähendada protsessuaalosa kohta. Sellepärast peaksid riigiteenijate kutseorganisatsioonid aegsasti samme astuma esiteks seadustiku ja tema põhimõtete võimalikult üksikasjalikumaks tutvustamiseks riigiteenijaskonnas, teiseks aga ka selleks, et seadustiku kohaldamisel tekkinud arusaamatused ja lahkarvamised paremate õigusteadlaste kaasabil lahendataks riigiteenijaskonnale soodsamas mõttes. Tulevasest riigikohtu praktikast on lehv väga palju ja kui siin kord seisukohad teatud küsimustes võetud, on nende hilisem parandamine väga raske. Sellepärast tuleb alguses kohe kõik võimalused ära kasutada.

Raudteed.

Franklin D. Roosevelt, Ameerika Ühendriigi president.

Raamatus „Ameerika programm maailma probleemide lahendamiseks“ võtab Ameerika Ühendriigi president Roosevelt vaatluse alla ka raudteede probleemi. Kuiigi kõne all on Ameerika raudteed, leidub Roosevelt'i mõtteavaldus palju sarnast, mis üldise tähtsusega. Allpool toome ära kokkuvõetult need mõtteavaldused.

Roosevelt läheb välja sellest seisukohast, et raudteed ei ole veel ennast üle elanud ja et neil ka tulevikuski samasugused suured ülesanded täita on kui minevikus olid. Rahva areng, eriti praeguses majandusliku staadiumis, on tingitud nende ettevõtete arendamisest, millede eesmärgiks on teenida ühiskonda. Siin on raudteed olnud otsustavaks teguriks. Ka on nad olnud olulise tähtsusega vahendiks, mis rahva üksikuid osi on ühendanud rahvuslikuks üksuseks.

Raudteed on viimaste aastate jooksul sattunud suurtesse raskustesse. Seda ei saa salata, ei maksagi salata. Kuid ei ole ka põhjust suurt hädakisa tõsta, vaid kannatlikult ja hoolsalt asuda seisukorra uurimisele ja vastavalt tulemusile probleemi lahendamisele.

Millest on tekkinud raskused?

On ehitatud tuhandeid kilomeetreid esimese klassi maanteid roobasjoones raudteedega. Tänapäev tuhanded omnibused ja veoautod veavad reisijaid ja kaupi neil maanteedel, kuhu nad mitte midagi ei ole investeerinud. Rahvas katab maksumat maanteed korrashoiu kulud. Jõuvankrid aga on õige kergelt maksustatud. Ei ole siis ime, et nad võivad odavasti vedada reisijaid ja kaupi. Samuti on nad peaaegu vabad kohustustest kindlustada reisijatele sarnane julgeolek ja teenijatele töötõngimused, nagu need on nõuetavad raudteedel.

On antud võistlusele raudteede ja jõuvankrite vahel täielik vabadus. Sellel oli mõtet kui kõigile transportvahenditele jätkus tööd. Nüüd on olukord muutunud ja võistluse tulemusena ei ole mitte enam selle ehk teise liiklemise ala täiuslikumaks muutumine, vaid halvemais võistluse tingimusi oleva võistleja surmamine. Samuti on praegu lugu omavahel võistlevate raudteedega.

Uurides seda probleemi jõume arusaamisele, et raudteede tänapäeva prob-

leemi üks peapõhjuseid on sarnane teiste rohkearvuliste tänapäeva probleemide tüüpilise põhjusega. Ja see on — täielik plaanikindluseta kogu rahva elus tähtsate alade väljaarendamises ja valitsemises. On vajalik iga üksiku raudteeliini tegevuse teiste liinide ja transportvahendite tegevusega koordineerida ja sel teel koondada kõik liiklemise alad üheks tervikuks. Meie peame plaanikindluseasetama üldrahvusliku poliitikaga ja kogu transportala nii juhtima, et tema kasv ja arenemine sünniks kasutoovalt üldisele rahva heakäekäigule.

Seda saame kätte ühise nõupidamisega, ühiselt eesmärkide püstitamisega. Need seame vastu tänapäev valitsevale moekisale diktaatorite järele. Paljude peade tarkus hoiab meid ettekujutuses loodud üliinimeste eksimuste eest. Pärast sõjaaegse poliitilise ürituse, kus kõik jäeti eraettevõtjate hoolde, on palju patustatud raudteede suhtes. Ja selle all kannatame nüüd. Raudteesajanduse seaduslik reguleerimine peab sündima ühiskonna huvide seisukohalt. Ma ei usu, et ükski arusaaja inimene võiks soovida tagasipöördumist endiste aegadele, kus valitses kaos raudteesajanduses. Tänu sellele kaosele, ongi üks kolmandik raudteid pankrotti läinud. Riik on raskustesse sattunud raudteedele appi tulnud. Kui aga riigi rahad on pandud mängu, siis on ka riigil õigus ja kohustus nõuda, et ühiskonna huve silmas peetakse.

Kogu probleemi lahendamiseks panem ma konkreetselt ette järgmist:

Toetused seadusandlikule ja administratiivsele aparaadile ja kõigi raudteede saatusest huvitatud ringide esindusele, juure arvatud ka raudteede teenijakonna esindus, tuleb asuda rahvusliku liikumispoliitika üldprogrammi koostamisele ja selle juhtimisele ellu. On selle põhimõtte kohaselt tegevuse plaanid välja töötatud ja ülesse seatud, siis toetab riik raudteid raskuses, milledest omal jõul üle ei saada.

Võistluse küsimus raudteede ja jõuvankrite vahel tuleb seadusandlikul teel lahendada. Kus ühiskonna huvid seda nõuavad, tuleb raudtee liiklemine täiendada jõuvankrite liiklemisega ja võimaldada seda teha raudteeseltsidele. Liikle-

mise abinõud ja kõik tehnilised seadeldised tulevad moderniseerida ja alaliselt muutuva elu nõuetele kohandada.

Samuti tuleb kõrvaldada seltside omavaheline ebaterve võistlus. Selleks tuleb kiires korras läbi seltside ühendamine ja ühes sellega panna maksma seadused, mis kaitsevad ühiskonna huve monopolitsliku võimu kurjasti tarvitamise eest.

Soovitades neid abinõusid tarvitusele võtta, riik tahab olla kaastööliseks ja edustajaks, mitte aga ainult sundijaks ja tegevuse vabaduse piirajaks. Sellepärast peavad ka seltsid arusaamist osutama ja mitte unustama, et väga palju on neid nende tublidusest ja moraalsest suhtumisest riigi algatusesse. *Seltsid peavad silmas pidama, et liiklemissasjandus ei ole mitte hingetu mehhanism, vaid kõik on rajatud inimeste tegevusele, kellede eest peab rohkem hoolitsema kui selle tehnilise aparraadi eest, mis nad liikuma panevad. Ja et neilt meestelt ja naistelt, kes liiklemise alal tegevad, suurt ettevalmistust, täpset kohusetähtsust ja suurt hoolisust nõutakse, siis on nendel õigus ka*

nõuda küllaldast tasu oma töö ja vaeva eest. Seltsid ei tohi mitte ajada taga liialdatud kasusid, vaid peavad oma soovides jääma mõistlikkuse piiridesse. Selle tagajärjel võib ühiskond loota tariifide mõõdukust ja teenijaskond õiglast tasu ja oma eksistentsi kindlustamist. Ühiskonnal on õigus seltsidelt nõuda, et nemad mitte ei muutuks kasude ja võimu ahnitsejateks. Seltsid on ühiskonna teenijad ja kui niisugused peavad nad olema teadlikud oma vastutuses ühiskonna ees.

Kõigi minu püüete eesmärk on aidata raudteed raskusist välja, päästa raudteedesse mahutatud rahva varandused ja kindlustada peaaegu 2 miljonile raudteelasile teenistus. Ühendriige valitsus peab tähtsaks nende 2 miljoni inimeste elustandardi alalhoidmist.

Vajalikud reorganiseerimise sammud tulevad nii austada, et nendega ei oleks vaja jälle uuesti otsast peale hakata. Meie peame looma süsteemi, mis ärataks usaldust, võimaldaks tegutsemist ja vastaks meie rahva vajadusile.

Kummalised lood riidevarustuse vastuvõtmisega Raudteevalitsuse pealaos.

Alaline komisjon tunnistas esemed kõlbmatuks, erikomisjon — kõlblikuks.

Puudustest riidevarustuses on palju kõnet olnud raudteelaste kongressidel ja koosolekuil. See on sundinud pealao juures tegutsevat alalist komisjoni pöörama tõsiselt tähelepanu sellele, et riidevarustus oleks valmistatud heast materjalist ja töö oleks tehtud korralikult. Komisjon on alati nõudnud, et hankijate poolt muretsetud riidevarustus ja jalanõud vastaksid väljapakkumiste puhul esitatud ja kinnitatud proovidele. Tänu sellele on kaebused riidevarustuse kohta muutunud palju vähemaks, võrreldes endiste aegade. Võis loota, et need hoopis ära jäävad, seda enam, et ka Keskühingu esindajale on võimaldatud osavõtt riidevarustuse vastuvõtmise komisjonist. Kahjuks aga leiavad viimasel ajal aset sündmused, mis võivad luua eeldused madala kvaliteediga ja halvasti valmistatud riidevarustuse ja jalanõude muretsemiseks ja selle tagajärjel möödapääsemata ja õigustatud nurina tekkimiseks teenijaskonnas. Need sündmused on järgmised.

Käesoleva aasta veebruarikuu alul alaline komisjon praakis välja 60 paari viltsaapaid kui mittevastavaid proovile. Veebruarikuu lõpul määratud erikomisjon võttis neid samad vildid vastu.

Talimütsid alaline komisjon võttis vastu hinnaalandusega 28 senti mütsi pealt. Erikomisjon võttis neid samad mütsid vastu hinnaalandusega 6 senti mütsilt. Lõplikuks hinnaalanduseks raudteevalitsuse direktor oma otsusega määras 10 senti mütsilt.

Alaline komisjon praakis välja partii kasukaid. Erikomisjon võttis neid samad kasukad märtsikuu alul vastu.

Kõige selle tagajärjel on tekkimas olukord, kus varustuse hankijad üldse enam ei arvesta alalise komisjoni otsustega, vaid nõuavad alati erikomisjoni määramist, lootes et see nende poolt muretsetud varustuse igal juhtumil vastu võtab — äärmisel korral väikese hinnaalandusega. Erikomisjonist osa võtma Keskühingu esindajat ei ole kutsutud.

Keskühing pööras 5. III k. a. märgukirjaga raudteevalitsuse direktori poole, juhtides tema tähelepanu eelpooltoodud asjaoludele ja paludes teda selleks samme astuda, et vastuvõetav riidevarustus ja jalanõud vastaksid väljapakkumiste puhul esitatud ja kinnitatud proovidele. Mis puutub eelpooltähendatud riidevarustusesse ja viltidesse, siis oli Keskühingu esindajail võimalus selles velduda, et need oma kvaliteedilt ja valmistamise poolest olid palju halvemad kui proovid. Sel puhul olid ka suusõnalised läbirääkimised raudteevalitsuse direktoriga.

Keskühingule 20. III k. a. saabunud vastuses raudteevalitsus toonitab, et hulgalistel materjalide vastuvõtmisel tulevat arvestada ette tulla võivate eksitustega ja et võtta hankijail protesti õigus või kitsendada seda, ei olevat õiglase ega otstarbekohane, sest et riidevarustuse alal komisjoni puuduvat eriteadlased. Lõpuks rõhutatakse kirjas, et erikomisjoni liikmed määratavat vanemaist raudteeametnikest, kes kohusetruult ja raudtee huvist silmas pidades talitavat ja õiglasi seisukohti avaldavat.

Seda vastust lugedes tahtmatult tekib

küsimus, kuidas on siis lugu alalise komisjoni liigetega — kas nemad ei talita siis samuti, nagu öeldud raudteevalitsuse kirja lõpus erikomisjoni liigete — vanemate raudteeametnike — kohta? Või peab arvama, et nemad alati eksivad ja vähem asjatundjad on, kui erikomisjoni liikmed. Meie arvates aga just vastupidi, sest et ega eriteadlasedki teisel teel ei kujune kui kauakestava alalise tegetsemise teel teatud alal, muidugi vastava ettevalmistuse juures. Niipalju kui meil teada, omavad alalise komisjoni liikmed ka tehnilisi teadmisi ja võib olla, et mitte vähemal määral kui erikomisjoni liikmed. Muidugi, eksimused on võimalikud, kuid ei ole kuidagiviisi usutav, et alalise komisjoni liikmed alati — või nii sagedasti — eksivad. Näib aga nii olevat, et alaline komisjon ei võta vastu varustusesemeid, mis ei vasta proovile, ehk kui võtab — siis ainult tuntava hinnaalandusega. Erikomisjon aga leiab võimalikuks proovist kõrvalekaldumisi lubada ja hinnaalandamises vastutulelikum olla hankijaile, kui alaline komisjon. Igatahes see on tõsi nende varustusesemete kohta, milledest eelpool juttu ja mida meil oli võimalik näha ja võrrelda proovidega.

Mis puutub riidevarustuse ja jalanõude vastuvõtmise hinnaalandusega, siis on see meie arvates üldse lubamata nähtus. Hinnaalanduse tegemine on ju tingitud varustusesemete halvast kvaliteedist ja valmistamisest, kuid nende esemete kandmise tähtaega ei lühendata ja teenija, kellel õnnetus oli neid saada, peab nendega samuti läbi tulema, kui teised teenijad, kes korralikud varustusesemed said. Sellepärast tuleks hinnaalandamise tegemine täiesti kõrvale heita ja varustusesemete vastuvõtmisel täpselt pidada kinni väljapakkumistel kinnitatud proovidest.

Lõpuks peab kahjatsusega konstateerima, et kõneall olevas küsimuses raudteevalitsus ei näi leidvat mingisugust lahendamise viisi tekkinud olukorras. On aga selge, et ainult vormalne suhtumine küsimusse mingisugust parandust ei too. Sellepärast on karta, et riidevarustuse küsimus võib edaspidi jällegi muutuda üheks teravamaks küsimuseks. Juba praegu on raudteelased riidevarustuse suhtes palju halvemas seisukorras kui teised riigiteenijad, sest et kandmise tähtajad on palju pikemad kui mujal ja palju riidevarustust on jäänud hoopis saamata. Kui nüüd kõigele sellele seltsivad veel juure materjali kvaliteedi halvenemine ja halb esemete valmistamine, siis on suurema rahulolematuse tekkimine möödapääsemata. Seda asjaolu peaks raudteevalitsus arvesse võtma ja tõsiselt otsima väljapääsu tekkinud olukorrast, kuid mitte piirduma ainult küsimuse vormalse küljega.

Ülevaade Raudteelaste Keskühingu tegevusest.

1. Nagu „Side“ eelmises numbris teatasime, astus Keskühing samme Raudteevalitsuse direktori kaudu hra Teedeministri ees raudteeteenijate õiguste jalule seadmiseks priisõidupiletite saamise alal. Teatavasti kaotas osa teenijaid priiveo määruste muutmise (R. T. nr. 100 — 1933. a.) II kl. priisõidupiletite saamise õiguse, alates 18. detsembrist 1933. a. Paljudel teenijaist jäid aga väljavõtmata priisõidupiletid, millede saamiseks neil oli õigus enne 18. XII. 1933. a. Nüüd aga

antakse ka need piletid välja priisõidu kasutamiseks ainult 3. klassis.

Keskühingu kirja puhul pöördus Raudteevalitsuse direktor ettekandega hra Teedeministri poole, tähendades selles, et priisõidupiletid antakse välja sõiduks selles klassis, mis vastavalt ettenähtud pileti väljaandmise ajal maksvas määruses. See määrus aga ei teevat erandeid endise aja eest väljavõtmata piletit suhtes. Sellepärast ei saavat Raudteevalitsus endistele, väljavõtmata piletitel, praegu maksvas määruses ettenäh-

tud vastava klassi asemele kirjutada teist klassi. Kui aga asuda teistsugusele seisukohale, siis tulevat selleks määrust vastavalt täiendada, mida aga Raudteevalitsus ei poolda, kuna küsimus puudutavat ainult ülemineku aega ning ainult ühte osa teenijaist, s. o. neid, kes ei ole õigel ajal omi õigusi kasutanud.

Teedeminister ühines Raudteevalitsuse seisukohaga, teatades, et määruste tõlgitsemine sel viisil nagu ette pandud Keskühingu kirjas, ei olevat võimalik.

2. Märtsikuu alul pöördus Rongiteenijate kutseühing märgukirjaga Keskühingu poole noor. konduktorite ja vaguni-saatjate palkade ümberarvestamise küsimuses 70 krooni peale kuus. Keskühing saatis tähendatud märgukirja edasi hra Teedeministrile, paludes vastu tulla rongiteenijate palvele.

3. 5. märtsil s. a. esines Keskühing riidevarustuse vastuvõtmise küsimuses märgukirjaga Raudteevalitsuse direktori ees, juhtides tähelepanu riidevarustuse vastuvõtmise juures alalise ja erikomisjoni seisukohtade sagedastele lahkuminekutele.

4. Rongiteenijate kutseühing pöördus 6. märtsil s. a. Keskühingu poole palvega lasta Keskliidu juriskonsuldi juures selgitada mõningaid riidevarustuse ja rongiteenijate päevarahadesse puutuvaid küsimusi. Pärast selgitamist juriskonsuldi juures saatis Keskühing ärakirja selle arvamusest teadmiseks Rongiteenijate kutseühingule.

5. Raudteelaste Keskühingu XI. üleriiklik kongress peetakse tänava 27., 28. ja 29. aprillil, mis puhul on alustatud vastavad eeltööd.

põhiseadusest, andes osa vab. val. funktsioonist vallandamise alal riigivanemale.

4) Põhiseaduse muutmise. Tõsteti üles küsimus, kas lüüa kaasa põhiseaduse muutmisel, olles uue või vana poolt või jääda erapooletuks. Keskjuhatus, nii oma veende kui ka osakondade enamuse seisukohtade tõttu otsustas jääda ses küsimuses erapooletuks. Samale seisukohale asus ka Keskliit.

5) Suurendatud töönormid pandi möödunud aastal maksma, vasturääkimine nende maksmapanekuks ei annud tagajärgi.

6) Organisatsioonilises asjus saatis Keskjuhatus teistele liitudele märgukirjad kõigi ametiühinguliste liitude ühine-mise ja põhikirja alusel töötava kesk-koha loomise asjus. Enamus organisat-sioone seda ei pooldanud, küsimusest ei saanud asja.

7) Suvilate, kodude, korraldus on and-nud palju tööd. Kasutasid Haapsalu, Elva ja N.-Jõesuus ruume 86 leibkonda 185 isikuga.

8) Häälkandja suhtes lepiti kokku raudteelastega. „Side“ väljaandja saab Keskjuhatuselt kokkuleppe kohaselt tea-tava summa ja annab meile teatava arvu „Side“ eksemplare. Kui see koostöö ei peaks vastuvõetav või sobiv olema, siis võib asja muuta, meie pole millegagi kindlat seotud.

9) Möödunud aastal läks korda saada priisõidu pileteid veoametnikele ja ka kahe Keskjuhatusel liikmele. Hiljem see võimalus muudeti, Keskjuhatusel liigetel võeti piletid ära ning veoametnikele an-takse vähemal määral. Keskjuhatus püü-dis kaasa mõjuda, et ka veoametnike perek. liikmed saaksid pileteid kasutada, kuid see ei õnnestunud. Samuti ei õnnes-tunud saada pileteid Irboska jaama ptk. teenijale.

10) Postiametkonna 15-da aastapäeva puhul soovitas Keskjuhatus osakondadele seda tähtpäeva tähistada koosviibimis-tega. Keskjuhatus andis sel puhul välja üleilmlise postiteenijate esperanto aja-kirja „Interlegilo“ Eesti erinumbri, mil-les toodi kirjeldusi Eesti riigist ja rah-vast, postiametkonnast, ametkonna tee-nijate õiguslikust, majanduslikust seisu-korrast, Kutseühingu tegevusest, saavu-tustest jne.

11) Keskjuhatus on oma esindajate kaudu osa võtnud postiteenijate kõrgen-duskomisjonist ja ka erikapitalikomi-tee-st.

12) Arstirohtude hinna alandamiseks astuti samme Keskliidu kaudu. Taga-järgi saadi osaliselt sel teel, et mõni apteek Tallinnas andis hinnaalandust tee-nijatele maksta kuuluvas osas.

13) Allveelaevade fondi heaks korral-das Keskjuhatus ametkonna teenijate hulgas 6 kuu kestel korjanduse, mis andis umbes 1.000 krooni.

14) Keskjuhatus palus möödunud kong-ressi otsuse kohaselt mõningaid norma-mata töid normata. Postivalitsus vastas, et nimetatud tööd kuuluvat administrat-siooni ja kantsleiri tööde hulka ja see-pärast ei tule normamisele.

15) Asutuste klassis langemise ära-hoidmiseks paluti muuta aluseid, mis määravad asutuse klassi. Postivalitsus on samal seisukohal.

16) Mitmel puhul on tulnud astuda samme üksikute teenijate kaitseks, mis on enamaal juhtudel annud tagajärgi, kuid igal juhul mitte.

17) Keskjuhatus ühes teiste Tallinnas asuvate p.-t.-t. teen. organisatsioonidega sai möödunud aastal omale tarvitamiseks ruumid.

Posti- t. t. teenijate Kutseühingu 16. kongress.

Posti-telegraafi-telefoni teenijate Kut-seühingu 16-es kongress peeti Tallinnas, Estonia teatrimaja punases saalis, 4. ja 5. märtsil s. a.

Kongressi avas 4. märtsil kell 10.50 posti-telegraafi-telefoni teenijate Kutse-ühingu keskjuhatus esimees J. Koff, teatades, et kongress on põhikirja § 25 kohaselt seaduslik ja otsustamisvõimeline.

Tervitasid suuliselt kongressi: Posti-valitsuse direktor G. Jallajas, herra Tee-deministri kui ka enda nimel, Riigi-oma-valitsuseteenijate Keskliidu ning posti-ametkonna tehnilise ala teenijate kutse-ühingu nimel Mihels, Töölisühingute Keskliidu nimel Isküll, Tallinna Riigi-omavalitsuseteenijate ühingu nimel Kangur, raudteelaste tehniliste tööjuh-tide, teemeistrite ja teiste väljaspool Keskühingut seisvate organisatsioonide nimel Renter, Kutseühingu Rapla osak. nimel Lang. Telegrammiga tervitavad: Raudteelaste Keskühing ja Metsateeni-jate Kutseühingu kongress.

Kongressi juhatajateks seatakse üles P. Tomson, J. Martens ja M. Nuut. Häälteenamusega valitakse juhatajateks P. Tomson ja J. Martens.

Sekretärideks valitakse ühel hääl-l Kallmann, Mau, Soo. Mandaatkomisjoni valitakse Imelik, Eigo, Väljaots.

Päevakord võetakse keskjuhatusel poolt esitatud kujul vastu järgmiselt:

1. Kodukorra vastuvõtmine.
2. Aruanded: a) keskjuhatusel tegevu-sest; b) kassa läbikäigust.
3. Elarve vastuvõtmine 1934. a. peale.
4. Tasude küsimus.
5. Teenistuslised küsimused: a) töö-normid, b) postioperatsioonide suurenda-mise propaganda, e) kõrgenduse kord jne.
6. Organisatsioonilisi küsimusi.
7. Valimised põhikirja järele.
8. Algatud küsimused.

Kodukorra vastuvõtmine.

Koff teeb ettepaneku vastu võtta iga aasta tarvitusel olnud kodukord. Jaanus teeb ettepaneku igaaastase kodukorra § 22 nii muuta, et mandaatideta Kes-kjuhatusel liigetel hääleõigust ei ole. Imelik teeb ettepaneku § 22 vastu võtta nii, et mandaatideta Keskjuhatusel liige-tel oleks ka hääleõigus, peale nende kü-simuste, mis käivad Keskjuhatusel tege-vuse kohta.

Jaanusel ettepanek saab poolt 13 häält, Imelikul ettepanek saab poolt 20 häält, juhataja loeb Imelikul ettepaneku vastu-võetuks. Mandaadita Keskjuhatusel liik-

med olid: Koff, Kallman, Kukk, Sanna-meel ja Kase, kes hääletusest osa ei võt-nud. Kodukord võetakse vastu ühes Imelikul parandusega.

Hääletelugejateks valitakse ühel hääl-l mandaatkomisjoni liikmed Imelik, Välja-ots ja Eigo.

Aruanded.

Keskjuhatusel aruande tegevusest kan-nab ette Kallman, öeldes kokkuvõetult järgmist:

Riigiteenijate org. tegevus ja selle ta-gajärjed olenevad nähetest ja põhjustest, mis on maksvad kogu riigi ja rahva elus. Riigi- ja rahvaelu mõjutavad sündmuse-d rahvaste elus, sündmused kogu ilmas. Möödunud aasta oli sündmusrikas kogu maailma rahvastele.

Rahvasteliidu kandvamad põhialused ei leia teostamist, nurjusid üleilmline des-armeerimise ja majanduse konferentsid.

Omamaa olude parandamiseks on tei-nud riigid rahavääringu ümberhinda-misi, on ehitatud tollimüüre. Kõik need nähtused on tekitanud rahvusvahelises ulatuses pinevaid vahekordi riikide ja rahvaste vahel ning on esile toonud lisaks majandusekriisile poliitilise kriisi. Otsi-takse uusi sotsiaalpoliitilisi ideale, mis-gugused pole veel võtnud kindlat vormi. Ilmasündmused on ka mõjutanud Eesti elu. Meil oli möödunud aastal rahaväär-tuse ümberhinnang ja põhiseaduse muut-mine. Need üldküsimused olid akuutsed, mille kõrval kippusid varju jääma mit-med eriküsimused.

Ka riigiteenijate organisatsioonide te-gevusele on selgusetu olukord vaotanud oma pitsati. Kui eelmistel aastatel kor-raldati suuri protestkoosolekuid, möödus 1933. a. ses suhtes vaiksemalt. Tegevus arenas rohkem juhatustes ja delegatsioo-nide käimises Toompeal.

Tähtsamaid küsimusi, mille kallal te-geles möödunud aastal keskjuhatus oleks:

1) palgakärbimise lõpetamine, milline nõue seati üles kohe peale rahakursi langust ja sellele järgnevat elukalliduse tõusu ja

2) distsiplinaarseaduse eelnõu paran-damiskatsed. Seaduseelnõu on praegu riigikogu komisjonis. On läinud korda läbi viia mõningaid parandusi ja tehakse veel katsed, kuid üldiselt kujuneb see eel-nõu teenijatele siiski kahjulikuks.

3) Teenistusseaduse muutmise. Muu-deti nimelt § 13 ja 14, mis annavad kait-seväelastele kohasamisel eesõiguse ja § 42 muudeti olenevat maksmapandud

18) Aasta jooksul on peetud koosolekuid 13. Juhatuses on valitsenud koostöö meeleolu.

Aruannet lõpule viies ning meelelütledes, et see on ka 15-da tegevusaasta kongress, soovib aruandja lahkuda Keskjuhatuses nimel kongressile head kordaminekut ja üksteise vastastikku mõistmist ning leplikku meeleolu.

Erakorraliselt saab sõna mandaatkomisjonile esimees *Imelik*, kes teatab et saadikuid on osakondadest 40, kelle mandaadid õiged, vastavalt nende osakondade liikmete arvule.

Keskjuhatuses rahalise aruande aja eest 1. II. 33—1. I. 34 kannab ette *J. Kallman* järgmiselt:

Sissetulekud:

Saldo 1. veebruaril 1933. a.	Kr.	225.53
1932. a. liikmemaksu osakondadelt	"	158.22
1933. a. liikmemaksu osakondadelt	"	960.12
Liikmekaartide müügist	"	9.—
Likvideeritud Raasiku osakonnalt	"	6.06
Posti joosvate arvete büroo kautsjon	"	10.—
Suvila kasutajatelt üüri	"	6.—
Suvila kasutajatelt elektrimaksu	"	15.65
1933. a. kongressi kulused osakondadelt	"	161.13
Toetus postiametkonna erikapitali komiteelt:		
a) kutseajakirjale	"	1.000.—
b) suvilate ostusumma ja % tasumiseks, majade remondiks ja korrashoiuks	"	2.700.—
Kokku:	Kr.	5.251.71

Väljaminekud:

Töötasu	Kr.	550.—
Kantselei, posti ja telef. kulud	"	213.24
Kongressi kulud 1933. a.	"	58.24
Reisi, päevaraha ja organiseerimise kulud	"	223.29
Esituskulud	"	71.38
Liitude liikmemaks	"	192.52
1933. a. kongressi kulused osakondadelt	"	156.50
Kutseajakirja väljaandmine	"	22.62
Haapsalu suvila aiaplangu valmistamine ja maja korrashoid	"	346.43
Kutseajakirja väljaandmine	"	1.000.—
Haapsalu suvila võlga tasutud	"	850.—
Haapsalu suvila võla %% tasutud	"	270.—
Suvila üürimine Elvas	"	270.—
N.-Jõesuu suvila remont, korrashoid ja sellega seotud kulud	"	743.40
Kinnisvarade tulekinnitus ja maksud	"	180.19
Kokku:	Kr.	5.148.17

Saldo 1. jaanuaril 1934. a.:		
a) suvilate fond	Kr.	39.98
b) tegevuse ülejääk	"	63.56
Bilanss:	Kr.	5.251.71

Aruanne on Keskjuhatuses poolt kinnitatud ning rev. kom. poolt läbi vaadatud ja õigeks tunnustatud.

J. Kallman loeb ette ka rev. kom. protokollid.

Varade seisuaruanne.

Raha kassas ja jooksvatel arvetel 1. jaan. 1934.	Kr.	103.54
Kinnisvara (krunt 1423 ruutsülda ja 5 maja ühes kõrval ehitustega N.-Jõesuus)	"	15.000.—
Kinnisvara (krunt 485,36 ruutsülda ja 1 maja Haapsalus)	"	6.600.—
Vallasvara (vararaamatu järgi)	"	5.390.45
3 Tallinna ühispanga osatähte à 10 krooni	"	30.—
Posti jooksvate arvete büroo kautsjon	"	10.—
Kokku:	Kr.	27.133.99

Võlg Haapsalu kinnisvara müüjale	"	3.000.—
Kokku ühingu puhasvara:	Kr.	24.133.99

Tegevusaruande kohta sõna ei võeta. Kassa aruande kohta küsitakse selgitust ülekulutuste kohta. *Kallman* teatab, et remonte on tehtud majadele üle eelarve, võlga on aga makstud vähem eelarvest, sest remont oli hädavajaline.

Lang teeb ettepaneku tegevuse kui ka rahaline aruanne ettekantud kujul vastu võtta ja avaldada Keskjuhatuses tänu, sest rev. kom. märkused mõningate puuduste kohta on pisiasjad.

Teisi ettepanekuid ei tehta — *Langi* ettepanek võetakse vastu ühel häälel. *J. Kallman* kannab Keskjuhatuses poolt ette 1934. a. eelarve.

Imelik teeb ettepaneku suvila üürimiseks kulutada 300 kr. asemel 400 krooni. *Kallman* ühineb sellega, kui remondi ja võla %% summat vähendada.

Imeliku parandus-ettepanek võetakse vastu.

Nuut leiab, et ajakirjale võiks kulutada vähem ja suvilate üürimiseks rohkem. *Jaanus*, *Kallman* ja *Imelik* räägivad selle vastu. Võetakse veel sõna, kuid ettepanekuid ei tehta ja ühel häälel võetakse 1934. a. eelarve vastu järgmiselt:

Sissetulekud:

Saldo 1. jaanuaril 1934. a.		
a) suvilate fond	Kr.	39.98
b) tegevuse ülejääk	"	63.56
1933. a. liikmemaksu osakondadelt	"	300.—
1934. a. liikmemaksu osakondadelt	"	820.—
1933. a. kongressi kulused osakondadelt	"	4.63
Suvilate üürist	"	5.—
Hoiusummade %%	"	10.—
Toetus postiametkonna erikapitali komiteelt:		
a) kutseajakirjale	"	1.000.—
b) suvilate üürimiseks, remondiks, korrashoiuks, võla ja võla %% tasumiseks	"	5.000.—
Kokku:	Kr.	7.243.17

Väljaminekud:

Töötasu 12 kuu eest	Kr.	600.—
Kantselei, posti ja telef. kulud	"	130.—
Kongressi kulud	"	30.—
Esitus-kulud	"	20.—
Organiseerimise kulud, reisi ja päevarahad	"	200.—
Liitude liikmemaks	"	195.—
1933. a. kongressi kulused osakondadele	"	4.63
Mitmesugused ettenägemata kulud	"	23.56
Kutseajakirja väljaandmine	"	1.000.—
Suvilate üürimine	"	400.—

Haapsalu suvila võla katteks	Kr.	3.000.—
Haapsalu suvila võla %%	"	140.—
Suvilate remont, vallasvara täiendamine, korrashoid ja %%	"	1.319.98
Suvilate tulekinnitus ja maksud	"	180.—
Kokku:	Kr.	7.243.17

Tasude küsimus:

a) Palgad, b) Pension, c) Arstiabi, d) Riidevarustus.

Kallman asja lühidalt ette kandes leiab, et tuleks nõuda palgakärpimiste lõpetamist.

Jaanus soovib selgitust Keskliidu poolt ses asjus astunud sammudest.

Feldman selgitab, et Keskliit on nõudnud korduvalt kärpimiste lõpetamist ja sellega olla nõustunud ka härrad Riigivanem ja Majanduseminister ning nüüd olla Vab. Valitsus osaliselt seda teinud.

Jaanus peab tarvilikuks nõuda aktiivsemalt, korraldades protestkoosolekuid jne.

a) Palgaküsimuses esitab *Imelik* järgmise resolutsiooni:

„Kongress leiab, et palkade kärpimised, mis kahe möödunud aasta jooksul on korduvalt aset leidnud, samuti elukalliduse tõus ja rahaväärangu muutmine on asetanud riigiteenijaid majandusliselt väga raskesse seisukorda, mille all eriti kannatavad perekonna-inimesed.

Sellepärast tunnustatakse hädatarvilikuks, et Vabariigi Valitsus kõik seni läbiviidud palgakärpimised annulleeriks ja endised palgamäärad maksuma paneks alates 1. aprillist s. a. Kuna aga riigiteenijate olukord on seesugune, mis vajab kiiret ja viivitamatut parandust, siis tuleb samme astuda, et Vabariigi Valitsus määraks ühekordseks toetuseks kõigile riigiteenijatele ühe kuu palga ühes perekonna abirahaga.“

Resolutsioon võetakse vastu ühel häälel.

b) Pensioni asjus teeb *Jaanus* järgmise ettepaneku:

„Postiteenijate kongress leiab, et pensionile mineku vanaduse tõstmiseks 60. a. pealt 65 a. peale pole alust, arvesse võttes praeguseid viletsaid riigiteenija elutingimusi.“

Ettepanek võetakse vastu ühel häälel.

c) Arstiabi. *Jaanus* soovib, et haigemaja kulud peaks kandma riik täies ulatuses. *Sannamees* soovib, et patentrohud olgu lubatud ühisel alusel teiste rohtudega. *Tüür* soovib hammaste ravi mitte piirata 3 hamba ravimisloaga aastas.

Arstiabi kohta võetakse vastu järgmine resolutsioon:

„Arvesse võttes madalaid palku, leiab kongress, et tuberkuloosi ravi peaks olema kõigile riigiteenijatele ja nende perekonnaliigetel täiel määral riigi kulul maksuta.“

Hammaste arvu ei tohiks ravimisel piirata. Haigemaja ravi olgu kõigile riigiteenijatele ja nende perekonnaliigetel tasuta riigi kulul.

Patentrohude tarvitamine olgu lubatud ühisel alusel teiste rohtudega.

d) Riidevarustus. *Kase* peab tarvilikuks maksta õmbluse eest rohkem, siis saab parema töö. *Sannamees* soovib töö vastuvõtmisel paremat kontrolli. *Jaanus* leiab, et riie on halb samuti ka õmblus. *Tammisaar* ütleb, et riie on halb, kisub kokku; soovib riide asemel raha.

Tomson pikemas sõnavõtus selgitab, et riie on vastupidavuselt rahuldav, kuid ilu on ebakorrektne, sest praegu ei saa rahapuudusel kallist osta. Riie ostetakse otse vabrikust. Töö headuse kohta

ütleb, et ärgu võetagu vastu kui on halvasti valmistatud.

Feldman ei pea varustuse asemel rahaandmist soovitavaks, sest siis võidaks kergesti rahaandmine lõpetada.

Zääro leiab, et töö juures ei pea ülikond montööril ega ka postiljonil aastat vastu.

Treverk leiab, et talvemüts peaks olema soem. *Lang* teatab, et maal pole riidevarustuse kohta nurinat.

Sannamees peab soovitavaks, et riide asemel antaks raha.

Vahter — töömantlid on suured, oleks soovitav, et neid ömmeldaks vastavalt kasvule. Teeb ettepaneku paluda, et soovijaile antaks riie ja õmblusraha, et saaks sobivaid mantleid. Ettepanek võetakse vastu.

Tomson vastab, et töömantlid on mitmele tarvitamiseks.

Nnut soovib mantlite kandmist lõpetada, sest need teevad ametniku inetuks.

Varustuse asjus esitavad ettepanekuid *Kallman*, *Jaanus*, *Sannamees* ja *Treverk*. Ettepaneku tegijaid palutakse ühtlustada ettepanekud ning järgmisel päeval esitada kongressile vastu võtmiseks.

Selle järele lõpetatakse koosolek ning otsustatakse algada 5. märtsil kell 10.

*

Kongressi teine päev, algus kell 10.30. Koos 44 saadikut.

Jaanus võtab sõna erakorraliseks teadaandeks ja leiab, et eile kongress neile Keskjuhatusel liigetele hääleõigust andes, kel mandaadid puuduvad, on rikkunud põhikirja ja paneb ette see otsus revideerida, olles nõus ainult mõnes küsimuses andma mandaadita Keskjuhatusel liigetele hääleõiguse.

Imelik leiab, et kui muuta üht otsust, siis peaks kõik tehtud otsused muutma ja see oleks veider. Teeb ettepaneku *Jaanuse* ettepanekut mitte arutusele võtta.

Koch pooldab mandaatideta keskjuhatusel liigete hääleõiguse äravõtmist.

Sannamees ja *Zääro* vaidlevad vastu *Jaanuse*le ja *Koch*'ile ja toetavad *Imelikku*.

Kallman arvab, et ainult mõnes küsimuses hääleõiguse andmine ei too selgust. Tuleb anda kas kõigis küsimustes või mitte üheski.

Tops ei poolda hääleõiguse äravõtmist, *Väljaots* pooldab.

Kõnelejate nimekiri on läbi. Võetakse veel sõna ettepanekute poolt ja vastu. *Jaanus* teeb ettepaneku hääletada kinniselt, *Böströv* teeb ettepaneku hääletada nimeliselt. *Jaanuse* ettepanek saab 5 häält poolt ning *Böströvi* ettepanek saab 22 häält poolt. Seega nimeline hääletuse moodus vastu võetud.

Nimisel hääletusel saab *Jaanuse* ettepanek 5 häält, *Imeliku* ettepanek 26 häält ja erapooletuid 13.

Seega on otsustatud eilse otsuse revideerimist mitte enam arutada ja kongress läheb päevakorras edasi.

Töönormid.

Kallman. Aruandjana teeb ülevaate töö normide kohta; avaldab soovi, et tööpäeva pikkus oleks 7 tundi, kuna ka teistes ametkondades töötatakse 7 tundi.

Lang. Maaasutused andsid normide maksmapanekuks nõusoleku, kuna normides oli asutuste kasuks viga. Hiljem viga parandati asutuste kahjuks. Suurendatud normid ja nendest tingitud töörohkus on põhjustanud tiisikuse haiguse levinemise.

Direktor *Jallajas* selgitab, et postivalitsuses on samme astunud väsimuse pinge mõõtmiseks. Kõnelustel teenijatega pole dir. saanud muljet, et praegune töö oleks liig koormav.

Pooldab samuti tööpäeva lühend., kuid postival. ei saa seda maksuma panna, see on üleriikline asi, oleneb Vab. Valitsusest.

Tööhulga märkimisel on märkijal võimalus olnud tähele panna, kas töö oli tegijale koormav.

Asutuses ülemad ja teenijad ise ka pole astunud küllaldasi samme, et tööd võimalust mööda lihtsustada, ratsionaliseerida.

Normide paranduse asjus on nõutud parandamiseks kalkulasioon, mis järeldusel ka telefoni normide muudatus ette võeti.

Soovib ülematele tööd õieti jaotada. Kui asutused seda ei oska, siis postival. tuleb ja näitab kus viga seisab ja postival. ootab, et asutused teataksid oma raskustest ühes kalkulasioonidega.

Postivalitsus ei ole nõudnud asutistelt tööratsionaliseerimisel detaile, vaid kohalikele asutistele on jäetud võimalus tööd üksikasjades oma nängul korraldada. Postivalitsus ootab asutistelt andmeid selle kohta, kus töö on koormav ja kus normid ei vasta olukorrale.

Väljaots. Meie piseke riik käib suurriikide kannul. Ameerikas algas ratsionaliseerimine sellepärast, et töölistest oli puudus. Meil on olud teised. Ameerikas pidas tööline vastu ratsionaliseeritud tööle 20—25 aastat. Kuid mis saame vastutasuks selle eest, et norme on tõestatud. Seni mitte midagi.

Kaheksatunniline tööpäev postiametkonnas on pandud maksuma postival. poolt, sellep. postival. võiks ka samme astuda tööpäeva lühendamiseks.

Palub keskjuhatuselt teateid uute kõrgendatud normide maksmapaneku kohta. Kuidas ja mispärast anti postival. selleks nõusolek.

Direktor. Eestis on alati olnud postiametkonnas 8-tunniline tööpäev.

Töö ratsionaliseerimine ei ole töö mehhaniseerimine, vaid töö otstarbekohastamine.

Postivalitsus ei saa arvestada kutseühinguga, vaid temal on seaduse järgi kohus tööd korraldada.

Keskjuhatus palus normide maksmapanekut edasi lükata. See rahuldati, kuid pärast tuli normid panna maksuma.

Õige on, et see peab vastutaval kohal olema, kes suuremat palka saab.

Teenijad saavad töötada kontaktis, kui töö on ühesuguste võimetega inimesed.

Juh. Martens. Mandaatkomisjon on esitanud täiendava protokoll 2 saadiku juuretuleku üle.

Sõna ei võeta, mandaatkom. esitis võetakse teadmiseks.

Lang. Normide suurendus on maaasutuste kahjuks. Kaotus tundub suurem sellepärast, et puhkuse ajaks ei anta osas asutistes asetäitjaid. Nuriseb, et maale paigutatakse vilumatuid ametnikke, kes töötavad halvasti just posti alal.

Normid peaks pandama maksuma eelarveaasta algusest.

Koff. Postival. on informeerinud oma kavatsustest keskjuhatusel. Teedeminister pani normid maksuma ilma meie nõusolekuta.

Direktor meie nõudmisel lükkas norme maksmapaneku edasi.

Jaanus. Postiteen. kongress suhtub ratsionaliseerimisele heatahtlikult, samuti teenijaskond. Normide alal on liialdatud. Endised normid pidid maksuma 3 a., kuid sellest ei peetud kinni. Keskjuhatusel asjaajamine oli loid. Minister pani normid maksuma enne kui keskjuhatus jõudis vahele.

Normid on suured ja ülekoormavad. Ametnikkude ümberpaigutus ei ole õiglane. Ametnikku ei või madalama palga peale viia, sest sellega väheneb pension.

Treve. Kirjakandjatele on 5 km. tunnis koormav — just provintsilinnades.

Zääro. Tartu postiljonidel on liiga suured kandamid posti. Suur post ei mahu tihti kotti. Pealinna ajalehed ja ülikoolijõudude kirjandus on suur. Iga postiljoni peale tuleb 665 meetrit treppe päevas. Võttes postiljoni raskuseks 98 kilo, saame 65.170 kilogramm-meetrit. Posteljonid on tööga ülekoormatud. Rahakaardid tuleks võtta arvesse normide koostamisel õiglasemalt. Margikassades on provintsis suurem töö, sest ostetakse marke korraga vähem kui näiteks pealinnas. Siin tuleks normi alus muuta.

Imelik. Õiendab Tartu osakonna peakoosolekul puudutatud küsimusi. Telegr. pühapäeva taks ei vähenda sissetulekuid. Koosseisu suurendamist ei tule.

Kaugekõnede takseerimisel tuleks järgmised minutid üle 3-me maksustada alanud taksiga.

Direktor avaldab headmeelt, et teenijad ise on hakanud huvi tundma töökorraldamise vastu; vastab et treppeid ja uste käimine on juba arvesse võetud, arvab et raioonide jaotus peaks Tartus ümber korraldatama, et linnaääre postiljonid võtaks osa korresp. südalinna uulitsate jaoks. Normid annavad käimise peale kõige rohkem inimesi.

Teatab, et telefon vastavalt investeeritud kapitalile, arvesse võttes ka amortisatsiooni, annab kahju. Post annab küll vähe tulu, kuid siiski annab.

Telegraafi tariifi ei kavatseta muuta.

Telefoni tariifides on kavatsus muutusi teha. Suuri tariifi vähendamisi siiski ette ei võeta, sest see on seotud eelarve täitmiselega.

Pärnu saadik *Jürgenson* arvab, et margimüügil ei saa norme arvestada müüüd rahasummaga, vaid margiostjate arvuga.

Sannamees soovib, et määrataks postiljoni kandami ülemäär; oleks soovitav lubada, et kirjakandja võiks muist kandami kontorisse maha jätta ja siis selle järgi pärast tulla.

Tuleks töömõõtmise ja lugemise kuu juuli kuult viia sügise ja kevade kuudele.

Normide maksmapanemise asjus oli direktorile ettepanek tehtud norme mitte maksuma panna.

Keskjuhatusel polnud võimalust töönorme põhjalikult kalkuleerida, see on suur töö.

Zääro peab vajalikuks, et postiljoni kandam saaks normeeritud. Tallinna asemel võiks võtta normide koostamisel mõne provintsilinna töö ja olud.

Direktor ütleb, et postiljone antakse mitte elanike arvu, vaid korrespondentsi kohaselt. Kandami raskust ei saa võtta normide aluseks. Juulikuu on kõige õigem lugemise kuu, sest see annab kõige õigemad keskmised normid.

Sooman teeb ettepaneku Ameerika kirjade lialikandmisel anda tähtkirjade normid.

Martens. Korra kohta on ettepanek: kõnelejate nimekiri kinni panna. Ettepanek võetakse vastu.

Martinson. Ristpaelad jäävad postiljonide poolt tõesti maha. Kirjakandjad ise ei muuda raioone. Meie palk on vähem kui välismaal. Kuidas palk — nõnda töö. Teeb ettepaneku, et postiljonid peaks käima vaid 15 km., mitte 20 klm. päevas.

Tammann. Kirjakandjad Tartus ei ole ahnitsenud kesklinna raioone. Vahel ei jõua kandameid kanda.

Vahter vaidleb Tartu osak. ettepaneku vastu pühapäeval telegr. tariifi alandamise asjus. Pühapäevatööd tuleks vähendada. Mõõtmised juulikuus takistavad puhkusi. Kas ei saaks mõõtmised üldse ära kaotada. Andmeid on kogutud juba mitu aastat — küllaldaselt. Raha saatmine lihtkirjades tuleks ära keelata, ka kaebusi ses asjas mitte vastu võtta. Paljud saatjad süüdistavad posti raha kaotamiseks pärast ilmaaegu.

Direktor õiendab Martinsoni ettepanekut 15 km. kohta. Ettepanek on vastuvõtmata. Rahasaatmist lihtkirjades ei saa ära keelata, sest meie ametkond on rahva jaoks. Kaotamiseks selgitatakse.

Tops. Teenijaskonna tahe pörkab alati direktori veende vastu. Meil on ilmaaegne edasi kõnelda, sest direktoril on oma kindlad seisukohad normide ja ratsional. kohta. Nende vastu oleme jõuetud. Direktor on tööandja, meie oleme töölised. Meie protesti tuleks siiski arvestada, sest peale suuliste katsete proteste avaldada meil teist teed ei ole. Postiametkond üksi ei peaks olema katsejanes normide alal, see töö peaks olema kõigile riigiasutistele kohuslik.

Sannamees. Raha saatmine lihtkirjades tuleks ära keelata.

Lang. Läbirääkimised lõpetada. Meil peaks olema julgust arvustada ka postival. tegevust.

Juhat. teatab: Töönormide asjus on tulnud 5 ettepanekut: Kallmani, Vahteri, Martinsoni, Treverki ja Langi poolt.

Kallman selgitab oma ettepaneku mõtet ja vastolu viimase ettepanekuga. Uued mõõtmised ei anna paremusi. Parem on nõuda 7-tunnilist tööpäeva, kui normide revideerimist mõttisel.

Lang ühineb Kallmani ettepanekuga ja võtab oma ettep. tagasi. Kallmani ettep. võetakse vastu ühel häälel järgmiselt: „Kongress peab tarvilikuks, et maksavad töönormid reguleeritaks 7-tunnilise tööpäeva alusel, mille juures praegu ühe töötunni kohta kalkuleeritud tööhulk ei tohiks suureneka.“

Treverk vaidleb Vahteri ettep. vastu, sest suvituskohdades on suvel rohkem kirju.

Kallman täiendab Vahteri ettepanekut.

Vahteri ettepanek võetakse vastu järgmiselt: „Kuna juulikuus toimuvad kirjajakandjate töömõõtmised tuntavalt takistavad üldpuhkuste andmist, paluda juulikuus toimuvad töömõõtmised ära jätta või toimetada neid varakevadel või sügisel. Erandeid teha suvituskohdades.“

Martinson. Teeb ettepaneku, et võetaks postiljoni päevase läbikäigu ülemääraks 15 klm. Ettepanek võetakse vastu.

Treverk teeb järgmise ettepaneku: „Nurinate, sekelduste, kaebuste, arusaamatuste ja teenijaskonnale halva varju heitmise vältimiseks oleks soovitav esineda postivalitsuse ees ettepanekuga, et raha saatmine liht- ja tähtkirjades absoluutselt keelataks, ehk kuigi see sünnib, siis ainult saatja täiel riisikol. Sel juhul ei oleks saatjal mingisugust õigust raha kaotamiseks üle postiametkonna vastu kaebusi tõsta ja pretensioone avaldada.“

Ettepanek võeti vastu ühel häälel.

Postioperatsioonide suurendamise propaganda.

Kallman soovib, et postival. dir. selgitaks võimalusi, sest postival. on juba kavad selles asjas olemas.

Imelik soovib, et postival. võiks propaganda soovitusi ajalehis avaldada.

Direktor arvab, et propagandaga suurt kätte ei saa, sest rahval on vähe raha, ajalehed ei taha maksuta informatsiooni avaldada. Administratiiv-korras sissenõudmisi postivalitsuse kätte võtta ei saa vormilistel põhjustel. Edasi selgitab, et mõningaid tööalasid vist olla juure tulemas.

Kallman esitab järgmise ettepaneku: „Kongress peab tarvilikuks, et postivalit-

sus kui ka ametkonna teenijad aitaks propageerida posti operatsioonide suurendamist, mis suurendaks ametkonna tööd. Postivalitsus peaks andma juhatusi kuidas teenijad ses küsimuses saaks kaasa aidata ning missuguseid uusi operatsioone võiks avada.“

Treverk teeb järgmise ettepaneku: „1) Rahakaartide ja väljamaksutsekkide kojuviimine sisse seada, kus on kirjade kojukandmine. 2) Propageerida postikasangu talitust, missugune laiematele äri- ja kaubandusringidele teadmata on, ühtlasi seda korda paenduvamaks ja lihtsamaks muutes.“

Mõlemad ettepanekud võetakse vastu ühel häälel.

(Järgneb.)

Kontorijõudude k/ü. esindajatekogu korraline koosolek.

Pühapäeval, 25. III. k. a. pidas raudteelaste kontorijõudude kutseühing Tallinnas Raudteelaste Kodu oma korralist koosolekut. 127 esindajast olid ilmunud 86, seega osavõtt 67%. Ühingu esimehe poolt ette kantud aruanded võeti vastu, kusjuures rahalisest ülejäägist 1933. a. eest Kr. 37,59 arvati abiandmise kapitali ja Kr. 50,— välisküalistele vastuvõtmise fondi. Möödunud aasta jooksul liikmete arv on tõusnud 40 võrra ja oli 1. I. 1934. a. 631. Olgu tähendatud, et kontorijõud on peaaegu 100% organiseeritud ja nende ühing on praegu kõige suurem liikmete arvu poolest. Ka aineliselt on ühing heal järjel, kuna tal praegu on mitmesuguseid kapitale: Kr. 3000 suuruses ümmarguselt. Matusekassa liikmete arv on ka tõusnud möödunud aasta jooksul 40 liikme võrra ja küünib praegu 600-ni. Matusekassa tagavarakapital on Kr. 1000 suur.

Perekonnaliigete jaoks loodud matusekassa liikmeks astumine ei lähe nii libedasti kui loodeti — praegu on seal umbes 60 liikme ümber — ja sellepärast anti

ueele juhatusele volitused muuta selle kassa kodukorda vajaduse puhul.

Elarve võeti vastu ümmarguselt Kr. 1000 suuruses, arvestades 634 liikmega. Liikme- ja sisseastumise maks jäi endiseks.

Õiguslikku ja majanduslikku olukorda puutuvate küsimuste puhul võeti vastu järgmised resolutsioonid:

1) Astuda samme, et kaotataks kõik kriisiaegsed palkade kärpimised.

2) Kiita heaks Raudteel. Keskühingu seisukoht kommertsialiseerimise küsimuses.

3) Astuda samme priisoidupiletite kasutamises õiglasema korra jalule seadmiseks.

Vahetati mõtteid ka ekskursiooni korraldamise kohta eelseisval suvel Poola.

Vana juhatuse kandidaadid ja revisjonikomisjon ühes kandidaatidega valiti tagasi. Sel puhul poolt anti 48 häält, vastu 8.

Riigivanemale ja kaitseväge ülemjuhatajale saadeti tervitus- ja õnnesooviteogramm.

Koosolek lõppes hünni laulmisega.

Raudteelaste ühispanga peakoosolek.

Teine Tallinna Ühispank pidas oma peakoosolekut 21. III. k. a. Tallinnas Raudteelaste Kodu. Kokku oli tulnud umbes 50—60 inimest.

Kandes ette aruannet juhatuse esimees tähendas, et möödunud aastal valitses rahaturul teatav närvilikkus, mis kajastus hoisummade liikumises. Raha väljavõtmine oli hoos. Aasta lõpul olukord muutus stabiilsemaks. Panga tegevus lõppes puhtakasuga Kr. 809,76. Sellest määrati tagavarakapitali Kr. 182,56, osakasudeks

Kr. 539,70 ja kahele pangaametnikule lisatasuks Kr. 87,50. Kumbki sai poolekuu palga. Aasta jooksul oli välisrevi-dendi poolt revideeritud panga asjaajamist ja raamatupidamist ning leitud need korras olevat. Pangal on praegu 876 liiget. Juhatuse poolt esitatud uus peakoosoleku kodukord võeti vastu. Vanuse järele juhatusest ja nõukogust väljalangenud liikmed valiti tagasi. Samuti kandidaadid.

Koosolek möödus vaikelt ja asjalikult.

Veduri- ja rongiteenijate tasude ümberkorraldamine.

Ühenduses raudteevalitsuse koosseisude lõpuliik kindlaksmääramise küsimusega käisid Keskühingu esindajad hra teedeministri jutul. Kuna raudteevalitsuse kava nägi ette ümberkorraldamisi ja liiksud kuuldused teenijate vallandamisest, siis paluti ministri samme selleks, et vallandamisi mitte ette ei võetaks. Kui

mõnel pool osutub möödapääsematuks koosseisude vähendamine, siis peaks see sündima loomuliku kahanemise teel. Samuti paluti ministrit, et võetaks lõpuliik-le lahendamisele veduri- ja rongiteenijate tasude ümberkorraldamise küsimus, mis juba kauemat aega on seisnud päevakorras. Minister lubas seda teha.